
Tussenopbrengsten

In de periode tussen de Kerstvakantie en de Voorjaarsvakantie zijn in de groepen 3 t/m 8 de CITO-toetsen weer afgenomen. Als team stellen we elk half jaar schoolnormen op. Na de eerste toetsronde hebben we de gestelde doelen schoolbreed geanalyseerd, successen van ons onderwijs besproken en actiepunten opgesteld voor de tweede helft van het schooljaar. Graag delen wij onze bevindingen met u.

Technisch lezen (woordjes lezen):

Dit schooljaar zijn we in groep 3 gestart met het programma BOUW! Een computergestuurd interventieprogramma waarmee leesproblemen bij kinderen voorkomen kunnen worden. Alle kinderen uit groep 3 hebben een tutor uit de bovenbouw die drie keer in de week met ze leest. BOUW wordt als extra leesmiddel ingezet naast de methode van Veilig Leren Lezen in de klas. We merken dat de kinderen veel baat hebben bij het extra lezen met BOUW. De letters en klanken worden sneller herkend en het lezen gaat steeds meer vloeiend.

AVI (tekst lezen):

Veel kinderen zijn een AVI-niveau omhoog gegaan, dat is fijn! Ook zijn er weer meerdere kinderen die het AVI-Plus niveau hebben behaald. Op school bieden we de kinderen elke week de mogelijkheid om bij de Bibliotheek Op School een passend leesboek te kiezen. In de klassen wordt voorgelezen door de groepsleerkracht en dagelijks stil gelezen uit een zelf gekozen boek. Op dinsdag en donderdag wordt er schoolbreed gelezen. De kinderen die het gewenste AVI-niveau nog niet behaald hebben, lezen samen met een tutor uit een samenleesboek (duo-lezen). De kinderen die het gewenste AVI-niveau behaald hebben, krijgen extra uitdaging door te lezen uit een gevarieerd leesaanbod (mandjes lezen). Voor alle groepen staat er elke maand een leuke leesactiviteit centraal, gericht op boekpromotie en leesmotivatie. Naast ons vaste aanbod doen we elk schooljaar mee aan leesbevorderingsprojecten, zoals het Leesvirus (groep 5-6) en de Drentse Kinderjury (groep 7-8). In het project staan tien nieuwe, mooie, spannende en grappige boeken centraal. Kinderen lezen de boeken, delen hun mening over de gelezen boeken en wisselen leeservaringen uit. In de groep 3-4 zetten we het Samen Beter Lezenproject in, waarbij kinderen drie keer in de week 20 minuten met een leerling uit de bovenbouw uit een zelf gekozen boek lezen.

Lezen moet je leren; thuis en op school. Effectieve leesinstructie, voorlezen en zelf lezen zijn hierbij essentieel. Een stimulerende leesomgeving en tijd om te lezen zijn zeker zo belangrijk om lezers te vormen en te motiveren. Kinderen krijgen door veel te lezen meer zelfvertrouwen, vergroten hun woordenschat en doen leeservaring op door veel leeskilometers te maken. De rol van ouders is hierin buitengewoon belangrijk; kinderen van ouders die veel lezen, voorlezen, praten over boeken en een rijk gevulde boekenkast hebben, lezen zelf meer, zijn leesvaardiger en hebben betere schoolprestaties. Om de effecten van het leesonderwijs te versterken is het belangrijk dat er thuis ook aandacht aan lezen wordt besteed.

Spelling:

Vorig schooljaar hebben we onze visie op spellingonderwijs herzien en hebben we een nieuwe methode voor taal- en spellingonderwijs gekozen: Taalverhaal.nu. Ondanks onze aangescherpte visie, nieuwe werkwijze en aanpak vielen de CITO-scores op spelling ons op schoolniveau wat tegen. We hebben daarom als team bij elkaar gezeten om met elkaar te bespreken hoe in elke groep spellingonderwijs wordt gegeven. Ook heeft de helft van het team de cursus 'spelling leerlijnen' gevolgd, waarvan we waardevolle inzichten met elkaar hebben gedeeld. Een belangrijk punt bij spellingonderwijs is dat kinderen veel auditieve oefeningen maken, waarbij ze de woorden eerst uitspreken/horen en ook de spellingregels benoemen. Kinderen die goed kunnen spellen herkennen, door aan een woord te denken of door een woord te horen, hoe het woord in elkaar zit en hoe dat klankbeeld in lettertekens moet worden omgezet. Dat is wat kinderen ook moeten leren en dat lukt alleen goed, als ze vanaf het begin trainen in het luisteren naar woorden, in plaats van te kijken naar woorden. Ineffectieve (visuele) oefeningen waarbij kinderen woorden overschrijven, worden vervangen door effectieve (auditieve) oefeningen.

Een goed voorbeeld hoe we dat al inzetten is het systeem met de bekertjes: In elke groep wordt met vier bekertjes gewerkt. In het eerste bakje zitten de woorden van het nieuwe woordpakket. Voorafgaand aan de spellingles wordt een woordendictee gemaakt. Wordt het woord door 80% van de leerlingen correct geschreven, dan gaat het woord in het tweede bakje. Zo kan een woord steeds een beker opschuiven, totdat het in het vierde bekertje zit en ook door 80% van de leerlingen correct wordt geschreven. Dan kan het woord eruit. Wordt een woord door minder dan 80% van de leerlingen correct geschreven, dan gaat het woord een bakje terug en wordt het dus nog vaker ingeoeffend. Deze werkwijze wordt door de leerlingen met veel enthousiasme en betrokkenheid ontvangen. Ze zijn gemotiveerd om als groep de woordjes een beker te laten opschuiven en zijn daardoor ook heel bewust met de categorieën bezig.

Begrijpend lezen:

Opvallend is dat begrijpend lezen in de groepen 4-5-6 hoger scoren dan de gestelde doelen en dat de gestelde doelen in groep 7-8 op groepsniveau niet behaald worden. Tijdens de afname blijkt dat kinderen moeite hebben met het lezen van lange teksten, waardoor de concentratie verslapt en kinderen niet meer kritisch nadenken. In groep 7-8 is ervoor gekozen om tijdens de toets korte energizers in te zetten. De kinderen gaven zelf aan dat het hen hielp om zich weer op de volgende teksten te kunnen concentreren. De leerkracht zag dat de teksten hierdoor met meer focus en aandacht werden gelezen en gemaakt.

Bij begrijpend lezen zetten we veel in op de 'transfer'. Dit betekent dat kinderen leren om begrijpend lezen altijd en overal toe te passen. Ook tijdens het kijken van het jeugdjournaal, of tijdens de instructie van themawerken. Hierbij maken we gebruik van coöperatieve werkvormen, zodat leerlingen samen betekenis verlenen aan de verkregen informatie.

Ook willen we onze methode voor studievoordigheden in de groepen 5 t/m 8 herzien. Deze methode is effectief, maar de huidige versie is verouderd. De vernieuwde versie zet ook in op internetvaardigheden, mediawijsheid en leren studeren.

Rekenen:

De helft van het schoolteam heeft de cursus: 'rekenen leerlijnen' gevolgd, waarvan we de waardevolle inzichten met elkaar hebben gedeeld. Bij de rekentoetsen merken we dat kinderen het moeilijk vinden om betekenis te verlenen aan een verhaaltjessom. Begrijpend lezen is bij rekenen ook erg belangrijk. We besluiten we dat we elke rekenles starten met de uitleg van een verhaaltjessom, de leerkracht maakt deze som hardop denkend. Vervolgens maken de kinderen samen of zelfstandig nog één of twee verhaaltjessommen.

Met name in groep 3 merken we dat de kinderen het moeilijk vinden om in één rekenles aan twee verschillende leerdoelen te werken. Dit werkt verwarrend voor de kinderen. Daarom besluiten we om de instructielessen in groep 3 volledig te richten op de toetsdoelen. De kinderen krijgen nog steeds hetzelfde aanbod, maar we organiseren het anders.

De leerlingen in de groepen 3 t/m 8 stellen ieder blok voor rekenen én in groep 7-8 ook voor spelling doelen. Hierdoor voelen zij zich meer betrokken en meer verantwoordelijk voor hun leerproces. Er wordt gewerkt met een datamuur waarop de resultaten van de leerlingen zichtbaar zijn. Bij de start van een nieuw blok onderzoeken de leerlingen welke doelen dit blok centraal staan. In gesprek met klasgenoten en/of de leerkracht kiezen de leerlingen een eigen doel waarbij ze een meetbaar doel stellen. Op basis van de individuele doelen wordt ook een meetbaar groepsdoel gesteld voor de datamuur. De resultaten worden weergegeven in de datamuur en met de leerlingen besproken en geëvalueerd.

